І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5837

РІК LXXII. Ч. 230. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1965 No. 230. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 10 грудня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВА РАДИ ФЕДЕРАЛЬНОЇ РЕЗЕРВИ ОБОРОНЯЄ ЗБІЛЬШЕННЯ ДИСКОНТА від позичок, щоб цим способом не допустити до інфляції. Вілліям МекЧесні Мартин заявив у промові на зборах Товариства Забезпеченевих Аґенцій, що збільшення дисконта зовсім не буде перешкодою для Президента скласти такий бюджет на фінансовий 1967-ий рік, якого вимагають теперішні часи та війна у В'єтнамі. Мартин казав, що мусів діяти так, як йому підказувало сумління, бо він присягав, коли обіймав свій уряд. Рада Федеральної Резерви є незалежна від Уряду аґенція і він діє згідно з законом. Коли Конґрес змінить закон, тоді Голова Ради Федеральної Резерви мусітиме слухати Президента, — казав Мартин.

190 ПРОФЕСОРІВ УНІВЕРСИТЕТІВ ПІДТРИМУЮТЬ УРЯДОВУ ПОЛІТИКУ У В'ЄТНАМІ. Між цими професорами є науковці з Гарвардського й Єйльського університетів та з інших університетів і коледжів із стейтів Нової Англії. В заяві що її підписали ці професори, пишеться про те, що урядова американська політика у В'єтнамі змагає до того, щоб населення Південного В'єтнаму мало можність само про себе рішати за допомогою вільних виборів, і зовсім не старається знищити той режим, який панує у Північному В'єтнамі. Між підписами є і прізвища двох професорів, які були колись головами організації Американці за Демократичну Акцію — Семюел Г. Бір і Джан Рош.

НОВИЙ НАЦІОНАЛІЗМ В ЧОРНИХ ДЕРЖАВАХ Є ПЕРЕШКОДОЮ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ІНВЕСТИЦІЙ — твердить секретар скарбу Генрі Г. Фавлер в промові на прийнятті Міжнародної Тоговельної Палати в Ню Йорку. Фавлер казав, що оцю хвилю „нового націоналізму" видко в економічно розвинених і економічно занедбаних країнах. Чужі державні провідники починають думати, що їм не треба чужих інвестицій в формі приватних позичок, бо вони хотіли б діставати фінансові позички впрост від чужих рядів. Ця неохота до приватних інвестицій спричиняє застій в економіках.

КОРАБЛІ — ВЕТЕРАНИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ ДО АКТИВНОЇ СЛУЖБИ, постоявши кільканадцять років між резервовими кораблями на ріці Гудсон, або на річці Джеймса в стейті Вірджінія. Досі покликали до військової служби вже 25 резервових кораблів, які перевозять військо або воєнний матеріял у зв'язку з війною у В'єтнамі. Всі вони вповні працюватимуть до кінця грудня.

НЕ БУДЕ СТРАЙКУ НА НЮЙОРКСЬКИХ ПІДЗЕМКАХ 15-го ГРУДНЯ, але він можливий на самий Новий Рік — 1-го січня 1966 р. Провідник спілки Транспортових Робітників Майкел Квілл погодився вести переговори в справі нового контракту про працю, який кінчається 31-го грудня і не зачинати страйку вже в половині цього місяця. Якщо не прийде до порозуміння, то можливий страйк на Новий Рік.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АНДРЕЙ ГРОМИКО ВИГОЛОСИВ в минулий четвер 9 грудня велику промову до 1.400 членів Верховного Совєта, в якій, між іншим, заявив рішуче, що будь-який доступ Західньої Німеччини до атомової зброї виключає договір проти поширення атомової зброї. До Бонну прибув заступник голови американського делеґата на конференції розброєння в Женеві, Клер Тімберлейк, щоб з'ясувати німецькому урядові, що його вимоги щодо участи в атомовому озброєнні НАТО зведуть на нівець заходи ЗДА підписати з СССР договір проти поширення атомової зброї.

В ПОЛІТИЧНІЙ КОМІСІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВЕДУТЬСЯ ТЕПЕР дебати над внесенням СССР і його сателітів, щоб „засудити американську аґресію у В'єтнамі", та над додатковим внесенням 18-х латиноамериканських країн, які зажадали, щоб однаково засудити всяку підривну роботу, як посередню аґресію. Микола Федоренко „протестував" проти підтягання підривної акції під знаменник аґресії, бо це — мовляв — внутрішня справа даних народів.

ПРЕМ'ЄР БІЛО-РАСИСТСЬКОГО УРЯДУ РОДЕЗІЇ ЯН СМІТ ПРИЗНАВ, що господарські репресії, стосовані Британією, дають себе погано відчувати в Родезії. Він проголосив розпорядки, що утруднюють торгівлю Родезії з її африканськими сусідами Замбією і Маляві, з якими колись Родезія становила спільну британську колонію Родезії і Ньясаленду. Тому, що Британія заборонила розрахунки з Родезією у штерлінґовій валюті, Родезія вимагає від тих двох африканських країн також заплати золотом або долярами за всі родезійські товари.

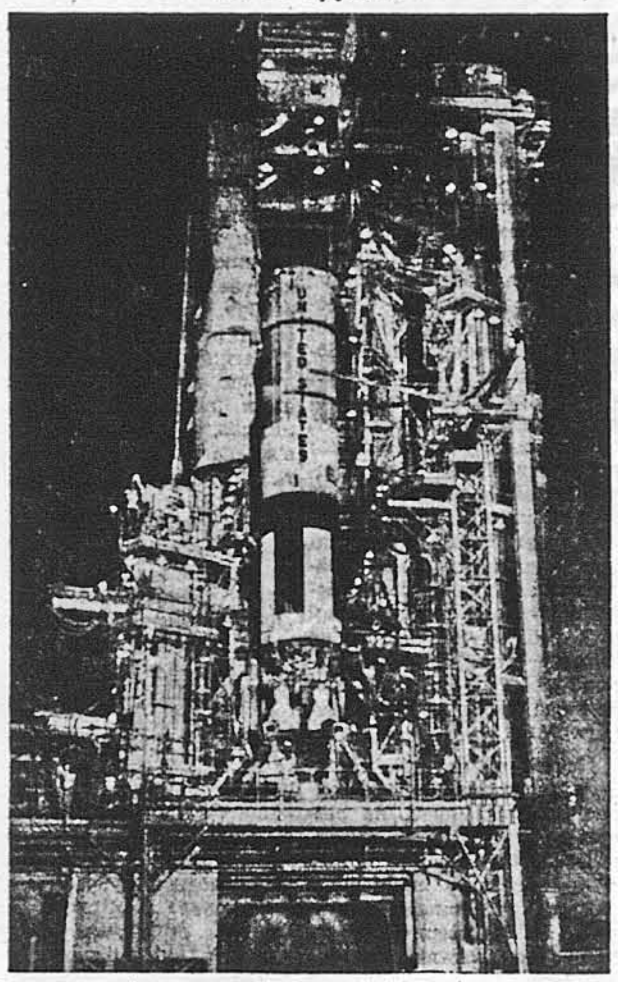
ІНДІЯ ЗВЕРНУЛАСЯ ДО АМЕРИКИ офіційно з просьбою прислати їй харчову допомогу, в ході надзвичайних заходів проти гострої загрози голоду. Внаслідку великої посухи, що панувала в минулих місяцях в Індії, вона потребуватиме в 1966 році від 10 до 14 мільйонів тонн імпортованого зерна, замість вісьмох мільйонів, що їх імпортувала в цьому році. Америка закидає Індії, що — незалежно від атмосферичних причин — індійські власті занедбали продукцію харчів та що успішна допомогова акція не можлива, поки Індія тривко не замириться з Пакістаном.

МАДЯРСЬКІ КОМУНІСТИ ТВЕРДЯТЬ, що вони віднайшли документ, який стверджує, що радник західньо-німецької амбасади в Ізраїлі, д-р Александер Терек був членом мадярської фашистської організації і безправно вживає докторського титулу. Сам Терек твердить, що той документ є фальсифікатом, бо в ньому подано деякі фальшиві персональні дані про нього. Ізраїльські власті ждуть на висліди слідства, що його повели західньо-німецькі власті.

ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ПРИБУДУТЬ в найближчому часі дальших 300 до 400 вояків із т. зв. Спеціяльних частин, вишколених передусім у партизанській тактиці, в таких територіяльних і кліматичних умовинах, як вони є в Південному В'єтнамі. Тепер є там 1.600 вояків Спеціяльних частин і вони діють у групах по 10-12 осіб, займаючись розвідкою і контррозвідкою, але й інформаційно-виховною акцією серед населення та психологічною війною. Вони брали головну участь у завзятих боях біля укріпленого табору Плеймі недалеко Камбоджі.

У БРИТІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ЗГОЛОШЕНО інтерпеляцію до уряду у справі коштів, що їх видано на недавню подорож княжни Марґарити і її чоловіка, лорда Сноудена, до Америки. Ті кошти, видатковані з державної британської каси, обраховують на 100.000 до 500.000 дол., дармащо княжна Марґарита мешкала в усіх містах ЗДА, де вона перебувала, у приятелів.

Джеміні 6 мають випустити в неділю 12-го грудня

Встановлений на ракетній базі в Кейп Кеннеді на Флориді Титан II — бустер для космічного корабля Джеміні 6, який буде випущений 15-го грудня вслід за Джеміні 7, що його випущено 4 грудня. Джеміні 6 зустрінеться в космічних просторах з Джеміні 7, лет якого відбувається згідно з уставленою для нього програмою.

Гюзтон, Тексас. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомила 9-го грудня, що Джеміні 6 мають випустити в неділю 12-го грудня о год. 10-ій перед полуднем. Того дня Джеміні 7 буде двічі літати понад Кейп Кеннеді на Флориді, і тоді випущений Джеміні 6 матиме нагоду відбути зустріч із Джеміні 7, який кружляє довкола Землі від 4-го грудня. Також і в понеділок, 13-го грудня Джеміні 7 буде летіти один раз понад Кейп Кеннеді. Астронавт Ф.ренк Борман із Джеміні 7 вже вдруге змінив орбіту свого космічного корабля так, щоб Джеміні міг відбути зустріч. Тепер Джеміні 7 літає в майже коловій орбіті (давніше він літав в еліптичній орбіті), найвищий пункт якої від Землі виносить — 188.3 милі, а найнижчий — 185.8 мелі. Коли Джеміні 6 буде в космосі, то орбіта Джеміні 7 буде ще раз змінена і буде зовсім колова, а віддаль її буде виносити коло 185.1 милі. Астронавти можуть змінювати орбіту свого корабля за допомогою вистреленої ракети. Коли вдасться зустріч обидвох космічних кораблів в космосі, то це буде перший випадок в цій ділянці. Фізичного з'єднання обидвох повітряних кораблів не буде, бо воно не є тепер передбачене. Фізична зустріч відбудеться під час пізніших летів в космосі. Воно конечне, бо під час лету на Місяць астронавти мусітимуть пересідати з матірнього корабля, який кружлятиме довкола Місяця, до меншого, на якому мають осісти на Місяці, і пізніше на ньому вилетіти до матірнього диліжансу.

Президент Джансон закликає робітників до співпраці в поборюванні інфляції

Сан Франсіско. — Президент Джансон 9-го грудня телефонічно промовляв до 980-ох делеґатів на Конвенції Американської Федерації Праці - Конгресу Індустріяльних Організацій і закликав їх співпрацювати з урядом в тому напрямі, щоб не допустити до інфляції, бо збільшення цін на товари, могло б статися тоді, коли б зорганізоване робітництво домагалося неоправданого збільшення заробітних платень. Кілька днів раніше Президент звернувся був з таким самим закликом до Ради Бизнесменів — виконних урядовців провідних корпорацій у ЗДА, щоб не збільшували цін на товари, бо це змусило б робітників домагатися збільшення заробітних платень. Таке змагання між більшими цінами на товари і більшими заробітними платнями — було б причиною інфляції в цій країні, — остерігає президент Джансон.

МекНамара повідомляє про зміни в повітряній обороні ЗДА

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара повідомив 8-го грудня про те, що він зарядив масову редукцію військових баз та зменшення числа далекосяжних бомбовиків, місце яких мають зайняти далекосяжні ракети. Мають бути відтягнені з активної служби дві треті далекосяжних бомбовиків типу Б-52, яких тепер є 600, і дві треті бомбовиків Б-58 (всіх є 80). Це має статися до 1971-го року, коли має бути зреформована Стратегічна Повітряна Команда. У зв'язку з цим треба зменшити військові, головним чином летунські бази. Число зредукованих баз виносить 127, і МекНамара повідомив, в яких місцевостях будуть ці бази скасовані. Одночасно МекНамара повідомив про будову нових бомбовиків, які, мабуть, зватися будуть Б-111. Сподіваються, що в Конгресі будуть гостро протестувати проти цього зарядження секретаря оборони, бо члени Конґресу гадають, що не можна занадто довіряти далекосяжним ракетам, і тому треба мати також відповідне число далекосяжних бомбовиків, якими керували б пілоти.

● Принц Судріддін Ага Хан, 32-річний син померлого недавно Ага Хана, обраний на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй одноголосно на високого комісаря ОН для справ втікачів. Централя тієї аґенції ОН в Женеві має 280 службовців і піклується чи радше повинна піклуватися двома мільйонами втікачів в Европі, Азії й Африці.

МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ГОЛОВУ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОГО СОВЄТУ СССР — ПІСЛЯ „РЕЗИҐНАЦІЇ" АНАСТАСА МІКОЯНА

Москва. — Під час сесії Верховного Совєту СССР, що відбувалася тут у четвер 9-го грудня цього року, проведено ряд персональних змін, найважливішими із яких є призначення 62-літнього Миколи Підгорного на становище голови Президії Верховного Совєту СССР, тобто номінального „президента" Совєтського Союзу, та резиґнація 70-літнього „старого большевика" Мікояна із цього ж посту. Переведено ці зміни на вимогу першого секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва. Атанас Мікоян мотивував свою резиґнацію поганим станом здоров'я та неможливістю виконувати „великі обов'язки" голови Президії Верховного Совєту і його заяву в цій справі прийняли учасники сесії сесії мовчки; почали оплескувати Мікояна тільки тоді, як із похвальною промовою про його „заслуги" виступив Брежнєв. І Мікоян і Підгорний залишаються далі членами Президії ЦК КПСС, тобто найвищого совєтського керівного органу. Водночас із цим Верховний Совєт схвалив на вимогу Л. Брежнєва усунення 47-літнього Александра Шелепіна із його становища у раді міністрів СССР, де він був і заступником прем'єра і головою Комісії Комітету Державної і Партійної Контролі. Згідно із заявою ЦК КПСС, Шелепін має тепер „зосередитися" для праці в Центральному Комітеті КПСС. Очолюваний досі Шелепіним Комітет перейменовано на Комітет Народної Контролі і на керівника цього комітету призначено дотеперішнього заступника Шелепіна, 58-літнього Павла Кованова.

Новопризначений голова Президії Верховного Совєту СССР Микола Підгорний, народжений 1903 року в місті Карлівка на Полтавщині, почав свою комуністичну кар'єру ще в 1921 році в комсомолі і в 1930 році, як студент Київського Технологічного Інституту, став членом компартії, займаючи в ній згодом різні провідні становища. В 1944-46 роках був уповажненим уряду УССР в справах переселення українців із відданих Польщі українських земель до СССР. В 1946 - 50 роках виконував функцію „постійного представника" уряду УССР при Раді Міністрів СССР. В 1950 році став першим секретарем Харківського обкому Ком. Партії України, в 1953 другим секретарем ЦК КПУ і з грудні 1957 року першим секретарем ЦК КПУ, на якому становищі залишався до серпня 1962 року. В 1960 році був призначений на члена Президії ЦК КПСС, в якій займає друге місце після Брежнєва і де до його компетенції належать всі персональні справи партії. Чи задержить Підгорний цей пост тепер у Президії ЦК КПСС, чи буде мусіти передати його Шелепінові, покищо невідомо.

ПРЕЗИДЕНТ І ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР СКЛАЛИ НОВІ ЗАЯВИ В СПРАВІ ВІЙНИ І ШАНСІВ МИРУ У В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — Президент Линдон Джансон присвятив більшість своєї 11-хвилинної промови, що її передав телефонічно та через гурномовець з своєї фарми у Тексасі 980 делеґатам конференції централі робітничих спілок у Сан Франсіско, — справі війни - миру у В'єтнамі. Президент ствердив, що однаково в минулій історії Америки — почавши від Громадянської війни і через обидві світові війни, — як і в теперішньому Америка тільки тоді хапається за зброю, коли вичерпані всі без решти спроби мирного полагодження конфлікту, всі заходи закінчити конфлікт миром. Президент признав, що справа з В'єтнамом „інша", але тільки щодо терену, народу, метод боротьби, — бо зрештою, ідеться про те саме: про замах одних на волю других. Президент ствердив, що „прийнята без спротиву аґресія проти вільного і безпомічного народу була б загрозою для нашої власної волі — і образою для нашої совісти". В останніх днях Президент — ствердив він — переводив вичерпні наради з своїми найвищими дорадниками над ситуацією у В'єтнамі. „Ми рішені зробити все, що потрібне". Однак перед тим, заки будуть прийняті „важкі засоби протидіяння" — будуть використані всі можливості, щоб перевірити ще раз шанси миру. Всі американські амбасадори дістали відповідні інструкції. Покищо всі такі спроби стрінулись „з мовчанкою одних та крикливою пропаґандою інших". Президент потвердив готовість Америки до мирових переговорів та цілком неґативну поставу Пейпінґу і Ганою.

Одночасно державний секретар Дін Раск відбув у Вашингтоні пресову конференцію, присвячену також здебільша справі В'єтнаму. На запит щодо думки Раска про останнє інтерв'ю Косиґіна, що його він дав Джеймсові Рестонові з лайками проти „американської аґресії" у В'єтнамі, Раск заявив, що не йдеться про те, що Косиґін сказав, а що він знає. Тут Раск перечислив низку відомих історичних фактів комуністичної аґресії, про які Косиґін напевне знає, дармащо перевертає правду дном. „Відвертання догори дном тих справ і оскаржування нас в аґресії, не причиняться до миру, що його можна б осягнути дуже швидко, якщо дійсні аґресори припинили б свої дії". Дін Раск висловив здогад, що „друга сторона зосереджується на зусиллях осягнути воєнну перемогу" і цим пояснив невдачу дотеперішніх американських та інших мирових спроб. Державний секретар зокрема покликався на останню заяву північно - в'єтнамського президента Го Чі Мінга, в якій він знову твердо підтримує „чотири пункти", за якими Америка насправді мала б скапітулювати перед комуністичною аґресією. Справа — казав Раск — не в чотирьох, чотирнядцятьох чи сорока пунктах, а в політичному їхньому змісті та в тенденції авторів. Раск підкреслив порушення Північним В'єтнамом не тільки договору про В'єтнам з 1954 року, але й про Ляос з 1962 року. Він боронив бомбування Північного В'єтнаму, як засіб послаблення воєнного потенціялу тієї комуністичної країни та послаблення її зусиль — активно помагати південно - в'єтнамським комуністам.

● **Амінторе Фанфані,** італійський міністер закордонних справ, що є тепер президентом Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, став предметом неприхильної кампанії частини італійської преси, яка закинула йому нельояльність супроти уряду. Італія голосувала в ОН проти прийняття туди Комуністичного Китаю, але Фанфані, який не мав права голосувати і не репрезентував тепер Італії, заявив приватно, що він є прихильником прийняття Пейпінґу до ОН. Прем'єр Альдо Моро боронив Фанфані, признавши йому право мати власну думку.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

АКАДЕМІЯ НА ПОШАНУ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — 100-ліття з дня народин Слуги Божого Митрополита Андзрея Шептицького буде відзначене в Ню Йорку в неділю дня 12-го грудня ц. р. Зв'язані з цим відзначенням урочистості почнуться св. Літурґією у каплиці церкви св. Юрія у намірені беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея, а будуть завершені того самого дня вечером о год. 6-ій Святочним Концертом в авдиторії Фешин Інституту при 225 Захід 24-та вулиця в Ню Йорку. Відкриє концерт о. д-р Юліян Катрій, ігумен нюйоркської обителі ЧСВВ, а святочну промову виголосить д-р Василь Ленцик. В дальшій програмі передбачені виступи наших відомих мистців.

УКРАЇНЕЦЬ ОДЕРЖАВ СТИПЕНДІЮ НА СТУДІЇ В ОКСФОРДІ

Вінніпеґ. — Василь Парасюк, 22-річний син Василя і Лелії Парасюків з Трансковни, Манітоба, здобув Ровдс сколаршіп, як вибранець Манітобського університету. Ця стипендія у висоті 2.700 дол. річно, забезпечить йому два або три роки студій в славному Оксфордському університеті в Анґлії. Василь Парасюк закінчив минулого травня на Манітобському університеті філософію зі ступнем В. А., і в теперішньому академічному році продовжує студії, щоб здобути маґістерський ступінь М. А. в політичних науках.

ЯРОСЛАВ КУЛИНИЧ ВИСВІТЛЮВАВ ФІЛЬМ ІЗ З'ЇЗДУ ЖУРНАЛІСТІВ НА СОЮЗІВЦІ

У вівторок, 7-го грудня ц. р., відомий український еміґраційний кінооператор Ярослав Кулинич висвітлював в редакції „Свободи" накручений ним фільм із з'їзду журналістів, що відбувався в днях 30 і 31 жовтня ц. р. на Союзівці. Був попереджений цей фільм фотосвітлинами із „живої „Свободи", відбутої на Союзівці 1963-го року.

Шикаґо відзначить сторіччя з дня народин Митрополита Андрея Шептицького

Шикаґо. — Шикаґівська Українська Громада відзначить 100-річчя з дня народин Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького окремою Святочною Академією. Відбудеться академія в неділю дня 19 грудня ц. р. в годині 5-ій по пол. в авдиторії Шопена при Райс і Кемпбел. Для підготовки і переведення Академії був вибраний минулого місяця з-поміж запрошених кількадесятьох різних громадських, церковних, братських організацій та установ, окремий Громадський Комітет, що його очолив відомий громадський діяч та гол. радний УНСоюзу — Тарас Шпікула. Протекторат над святкуваннями перейняв єпископ Шикаґо, Преосв. Кир Ярослав. Промову виголосить д-р Богдан Лончина з Дітройту, а до мистецької частини Академії запрошені кращі мистецькі сили з Шикаґо і з-поза нього, а зокрема: Жіночий Хор „Чайка" з Шикаґо-Далекий Південь під управою п-і Мир. Галан, Хор Катедри св. Миколая під керівництвом п. Д. Іванкова та Хор „Славута" — під дир. д-ра Яр. Кокорудза.

Зі солістів запрошені такі визначні співацькі сили, як Галина Андреадіс, Ню Йорк, Лев Рейнарович, Ню Йорк та Любо Мацюк, Шикаґо. Українська молодь виступить із збірною декламацією поеми „У храмі св. Юра" (учні Школи св. Миколая) та відповідним до хвилі живим образом у виконанні членів молодечих організацій — СУМА, Пласту і „Обнови" міста Шикаґо.

Дохід з Академії призначений на Беатифікаційний Фонд Митр. А. Шептицького. До декорації запрошено мистця-маляра Л. Грицая. Комітет подбав також про виконання окремої пропам'ятової відзнаки з приводу цієї імпрези.

Українці взяли участь в Американській Нумізматичній Виставці

Вашинґтон. (І. О.) В днях 3-5 грудня відбулася в Вашинґтоні, Д. К., річна конвенція Великого Східнього Нумізматичного Об'єднання у репрезентативному готелі Шератон Парк Готель. Для українського відвідувача зокрема приємно було знайти і тут українську тематику, зустрінути людину з широкими зв'язками і великим знанням цієї рідкої спеціяльности, якою є нумізматика. Д-р Ю. Л. Подлуський, лікар-радіолог, є директором Американського Т-ва Збирачів Орденів. Він брав уже участь у багатьох виставках, про що вже були вістки в пресі. Отримав першу нагороду на Красвій Конвенції Нумізматиків за виставку „Україна" та першу нагороду на виставці в Сан Франсіско за Баварський Хрест Заслуги. Цьогорічна його виставка на конвенції Великого Східнього Нумізматичного Об'єднання мала підкреслено пропаґандивний характер. Над п'ятьма виставковими скриньками красувався напис „Народи в боротьбі проти комунізму. Їх медалі і відзначення." Під написом північний медвідь над земним ґлобусом, із знаком запитання. Побіч сучасна відповідь — мапа завойовань світового комунізму.

У першій виставковій скриньці з написом „Большевизм в Европі 1917-24" поміщено між іншими залізний хрест за Перший Зимовий Похід, відзнаку УГА в 10-ліття УГА. С. Петлюри, військовий хрест УНР в Екзилі, хрест заслуги Директорії, а крім того медалі Польщі, Естонії, Балтійської Національної Ради і навіть американські відзнаки за участь в експедиції в 1917-18 рр. на Сибірі.

Друга виставкова скринька виповнена була медалями й відзнаками Фінляндії з її боротьби проти комунізму в 1918-19 рр. та 1939-40 рр. Також обширно заступлена тут Еспанія з періоду Громадянської Війни 1936-38 рр та експедиційні корпуси, що брали участь у тій війні.

У третій скриньці розміщено відзнаки відділів Азербайджанців, Українського Визвольного Війська, Русской Освободітельной Армії, Польщі, Хорватії, Словакії, Мадярщини, Румунії, Франції. Україніка заступлена тут відзнакою „Броди" з 1949 р та відзнакою Братства Бувших Вояків I Дивізії Галичина з 1964 р.

В четвертій виставковій скриньці під назвою „Корейська Війна" виставлено багато відзнак 18 країн, що під прапором ОН обороняли Південну Корею.

На відзнаках інших народів знаходимо україніку у зв'язку з відзначенням 35-го польського піхотного полку у Києві в травні 1920 р. і 3-тьої Піхотної Залізної Дивізії. Тризуб на цій відзнаці нагадує на жаль не наш національний герб, але вили Позейдона. Над медалею італійських ветеранів з другої світової війни є поперечки з написами „Буг", „Дніпро", „Донець", „Дон". Теж на румунській медалі, зданій в 1942 році румунським королем Михайлом I, є подібні поперечки з назвами українських місцевостей.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Щораз гірше

В останніх днях знову сталося кілька подій, які загострили міжнародну ситуацію. Поминувши пропагандивний характер лайок совєтського прем'єра Алексея Косиґіна проти Америки і його арґументу, ніби це Америка винна, що Совєтський Союз мусів підвищити свій військовий бюджет, залишився факт, що між ЗДА і СССР тривають перегони у збросєнні. Слушною була заява державного секретаря Діна Раска, що у Південному В'єтнамі не може бути миру на такій базі, щоб допустити комуністів до правління у тій країні, бо це було б рівнозначне з винагородженням аґресора за його аґресію, — але водночас та заява ще раз потвердила, що „велика мала брудна війна у В'єтнамі", як її названо в американській пресі, буде довгою, забере багато-багато людських жертв, і що вона пошириться, а не звужуєтьея. У зв'язку з цим появилися вістки, що Північний В'єтнам перекидає до Південного щомісяця вже не по півтори, а по чотири тисячі свого реґулярного війська, і що для противаги Америка перекине туди 300.000, а то й півмільйона свого війська. Врешті остання з цього циклу подій — пропозиція південнов'єтнамських комуністів, В'єтконґу, — припинити в навечір'я Різдва Христового воєнні дії на 12 годин під умовою, що американські й південнов'єтнамські вояки на той час себе обеззброять. Ця й подібні інші передумови вказують на пропаґандивний і підступний характер тієї пропозиції, бо трудно уявити, щоб з такими передумовами могло бути висловлене дійсне бажання закінчити війну.

Идеться до гіршого, а не до ліпшого. І ніхто тут не може казати „чим гірше, тим ліпше", бо нема такої здоровoдумаючої людини у світі, яка бажала б війни. Очевидно — причина погіршення ситуації не в тому, що Америка „накручує у світі воєнну психозу", як твердить Косиґін, а в тому, що спершу Совєти повели свій імперіялістичний похід в Европі і проголосили принцип „визвольних воєн", що їх вони активно підтримують, а згодом комуністичний Китай почав під'юджувати Північний В'єтнам і шантажувати Москву, втягаючи її до ліцитації антиамериканськими гаслами. Москва і Пейпінґ створюють ситуацію, з якої нема іншого виходу, як збросєння і збройна оборона загроженої ними волі. Але це трагічна ситуація, в яку комуністи вманеврували світ.

Дехто твердить, що альтернативою війни є співіснування. Це невірно. Між війною і співіснуванням ціла скаля засобів, якими можна не тільки протидіяти комуністичному наступові, але й силувати комуністів до відступу, обмежувати їх сферу впливів, паралізувати їх аґресивність. Одним з головних таких засобів є актуалізація совєтського й комунокитайського колоніялізму, актуалізація принципу самовизначення також европейських, а не тільки азійсько-африканських народів, сприяння визвольним рухам поневолених комуністами народів. Промовчування всіх цих болючих для Москви й Пейпінґу справ тільки підштовхує ті столиці до дальших аґресій, бо вони ту мовчанку розуміють, як слабість Америки і всього вільного світу. Найкращий доказ, що така політична тактика недобра — її висліди: щораз гірша міжнародна ситуація, щораз менші шанси світового миру.

Історії України не вивчається...

Президія Спілки Письменників України відбула 23 листопада — як повідомляє київська „Літературна Україна" з 30 листопада — чергове засідання, щоб обговорити проєкт „Програми з української літератури для середньої загальноосвітньої школи". Відбувалося це засідання під проводом письменника Юрія Збанацького, і брали в ньому участь, крім письменників І. Савича, А. Кацнельсона, Л. Забашти, В. Антоненка-Давидовича, Н. Забіли, Д. Павличка, П. Усенка й ін., також науковці й педагоги, член-кореспондент АН УССР Є. Кирилюк, літературознавець і викладач Київського Університету А. Іщук, доктор філологічних наук Л. Новиченко. Промовці стверджували важкий стан з навчанням української літератури в школах України і підкреслювали конечність уведення нової, повнішої програми в цій ділянці, яка б давала учням більше знання з української літератури. Настрої на цій нараді були досить песимістичні, і дехто, ствердивши, що „далі розмов справи не зрушували" висловив сумнів, чи вдасться добитися того, щоб запропонована Спілкою Письменників програма з української літератури була уведена в школах, бож „вирішальне слово за Міністерством освіти", яке єдине „має право затверджувати або відхиляти" такі проєкти.

Крапку над „і" поставив літературознавець Арсен Іщук. Причину невідрадного стану в згаданій ділянці, зокрема наявне „послаблення інтересу до вивчення рідної мови і літератури", виявив А. Іщук в тому, що „в школах і вузах (за винятком історичних факультетів) не вивчається історії України" . . .

Висловлене на обговоренні в президії Спілки Письменників у Києві видатним совєтським науковцем і педагогом ствердження таке страхітливе своїм змістом, що важчого обвинувачення на адресу комуністичного режиму на Україні тяжко було б придумати. Виявляється ж бо тепер незаперечно, що в усіх школах нібито незалежної і суверенної „держави українського народу" — Української ССР, в початкових, середніх і високих школах, або т. зв. „вузах", не ведеться взагалі навчання історії України. Навчання в цій галузі відбувається тільки на історичних факультетах деяких університетів. Виходить, що багатомільйоновий загал української молоді, за винятком кількох сотень осіб, позбавлений можливости вивчати рідну історію, пізнавати минуле своєї країни і свого народу. Такої ситуації з навчанням рідної історії немає — поза совєтськими „союзними республіками" — в жадній країні світу. Навіть у тих країнах, що й досі ще перебувають у колоніяльному стані, навчання історії рідного народу не заборонене.

Коротке, але страхітливе своїм змістом ствердження, що в школах Української ССР „історії України не вивчається . . ." наче блискавкою прорізує темряву тієї неволі, що в ній опинилася Україна під окупацією Москви, яка докладає всіх зусиль, щоб в широких масах українського народу вбити любов до рідного, щоб з української молоді виховати безбатченків і яничарів, щоб знищити в українців історичну і національну свідомість. Становище в цій ділянці куди загрозливіше, як навіть відкрита або прихована русифікація, і вимагає основної і широкої протидії української еміграції у всьому вільному світі. Створену Москвою ситуацію в Україні треба поставити на суд світової опінії, треба добиватися її розгляду комісіями оборони прав людини в Об'єднаних Націях.

Богдан Галайчук

ПЕРЕБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ

Буенос Айрес. — 2-га Надзвичайна Міжамериканська Конференція в Ріо де Жанейро закінчилася ще 30 листопада, але прийшлося присвятити кілька днів, щоб прочитати коментарі, засягнути опінії поінформованих людей і — спромогтися на підсумки.

Згідно зі специфічним стилем такого роду континентальних імпрез, конференція прийняла не менше, не більше як 30 резолюцій — очевидно дуже різної ваги. Вистачить згадати, що, наприклад, 23-тя резолюція висловлює солідарність з Роком Прав Людини, заповідженим Об'єднаними Націями на 1968 р., а 27-ма — признання бразилійському правникові Равлеві Фернандесові. Але інші резолюції мають голову й ноги, а перші з них навіть далекойдуче значення.

1-шу резолюцію творить „Протокол з Ріо де Жанейро", який стверджує необхідність зреформувати структуру Міжамериканської Системи. В липні 1966 р. збереться в Буенос Айресі окрема конференція для реформи Хартії ОАС; проєкт опрацює комісія з осідком у Панамі.

2-га резолюція — це „Економічно - Соціяльний Протокол з Ріо", що вводить в систему засади й цілі, прийняті поза рамами Хартії.

3-тя резолюція вводить, до часу здійснення нової структури, щорічні наради міністрів закордонних справ.

Кеннеді обіцяв був допомогу в рамах Союзу для Поступу на 10 років; Джансон продовжив її на необмежений час — і Раскові припала мила роля подати це до відома на конференції в Ріо. Дехто сподівався, що в заплату за ту гойність він домагатиметься негайного сторення Міжамериканської Мирової Сили, і вже готувався до драматичної оборони „самовизначення й невтручання" — та не мав нагоди, бо американська дипломатія вважала, що не пора ставити руба ту справу саме тепер перед Латинською Америкою, згістеризованою десантом у Санто Домінґо та резолюцією американської Палати Репрезентантів з 20 вересня про право на однобічну резолюцію у випадку комуністичної загрози. Не диво, що конференція пройшла в атмосфері „разом руки си подаймо і як братя ся любім, к общій меті поспішаймо . . .", яка була порушена лиш одним-єдиним інцидентом.

У технічному жарґоні дипломатії окреслено його як „4 ЦІ", що в перекладі на зрозумілу мову значить спір довкола 4-ої резолюції, статті „Ц", 1-го параграфу.

Коли Іа, тобто політична комісія Конференції, вже скінчила редакцію 4-ої резолюції про тимчасову координацію міжамериканських органів, представник Ґватемалі додав кілька слів, що поширювали компетенції Ради ОАС (перманентного органу, з осідком у Вашинґтоні, створеного з амбасадорів усіх країн континенту) на „збереження миру та мирової розв'язки спорів, які можуть бути доручені Раді". Ґватемальський додаток — інспірований Раском, як твердять комунофільські коментатори — пройшов 10-ма голосами проти 7-ох, але щойно після майже 3-годинних дебат, тон яких ставав іноді драматичним.

Справа в тому, що „збереження миру" набрало в останніх часах конкретного змісту: це — формула, яка висловлює субверсію, оборону проти неї, інтервенцію, збірну акцію і, нарешті, засіб для здійснення тої акції, тобто пляновану Міжамериканську Мирову силу. „Збереження миру" асоціюється з домініканським казусом, що творить цікавий прецедент реакції на небезпеку, непередбачену в доцьогочасній міжамериканській системі.

Та справа не лише в психології, в асоціяціях понять, а в чомусь конкретнішому: у тимчасових — до часу остаточної реорганізації ОАС — компетенціях його теперішнього постійного органу, тобто Ради, реаґувати на прояви субверсивної аґресії, коли негайна реакція необхідна. Саме на основі досвіду кубинської та домініканської криз стало наявним, що на такого роду ситуації необхідна негайна реакція, до якої здатний лише постійний орган, як Рада Безпеки ОН чи Рада ОАС, а не Консультативний Збір міністрів закордонних справ, скликання якого вимагає щонайменше кількох тижнів. Ще поки міністри зібралися б у жовтні 1962 р., совєтські ракетні бази на Кубі були б уже давно вкінчені. Ще поки зібралися вони у травні цього року, була б уже давно проголошена Домініканська Соціялістична Республіка. Коли 7 латиноамериканських міністрів, очолених їхнім чилійським товаришем, намагалися відібрати Раді ті компетенції на переходовий період — тоді їхня постава досить дивна.

Ще дивніший, з цього погляду, чилійський проєкт майбутньої остаточної організації ОАС: скоротити каденцію генерального секретаря організації з 10-ох років на 5 і, що гірше, обмежити його компетенції чисто адміністраційними. Тенденція звести ролю генерального секретаря ОАС до ролі старшого канцеляриста нагадує совєтську спробу заступити генерального секретаря ОН „тройкою".

Найбільш суттєва точка чилійського проєкту — це заступлення Ради ОАС трьома радами: політичною, економічно - суспільною та культурною. Ідея похвальна: слабою стороною ОАС був її чисто політичний характер та відчуження від таких пекучих для Латинської Америки питань, як боротьба проти вбогости та неграмотности; закидувано, що ОАС це американське „міністерство колоній", чуже й невразливе для латиноамериканських болячок. З цього погляду характеристично, що, коли Кеннеді виступив зі своїм історичним пляном, прийшлося монтувати окремий апарат поза рамами ОАС. І щойно тепер, на конференції в Ріо, приступлено до вмонтовування Союзу для Поступу в систему ОАС.

Але коли сама ідея заслуговує на признання, насувають поважні застереження два аспекти її здійснення. З одного боку кожна з трьох рад мала б інший осідок, поза Вашингтоном, а таке розчленування, очевидно, ледве чи можна погодити з об'єктом реформи, яким є налагодження континентальної системи. З другого боку всі три ради, включно з політичною, мали б лише виконне завдання, бо всі основні рішення були б застережені для компетенції зібрань міністрів закордонних справ. Правда, ті зібрання відбувалися б кожного року, але потіха з того невелика: як ми ствердили, для успішної, негайної реакції на аґресію здатний лише постійний орган. Таким чином Латинська Америка мала б залишитися назавжди безборонною проти комуністичної субверсії, а не — як це йшлося під час спору довкола „4 ЦІ" — на переходовий час, до перебудови устрою ОАС.

Невже чилійський президент, християнський демократ Едвардо Фрей, не оцінює загрози? Невже прикидається, буцімто не оцінює її — і свідомо співпрацює над скомунізуванням континенту? Таке твердять крайньо - консервативні кола. Та деякі добре поінформовані люди з арґентинського міністерства закордонних справ дивляться на Фрея не як на наївняка чи комунофіла, а як на спритного грача-шантажиста, який відкличе чи злагіднить свій проєкт, коли Вашингтон заплатить за те поважною економічною допомогою для Чіле.

Слід пригадати, що ще перед першим реченцем теперішньої Надзвичайної Міжамериканської Конференції — яку відложено з огляду на домініканську кризу — появилась в американській пресі поголоска, що Фрей проєктує, на місце ОАС, організацію, обмежену Латинською Америкою. По деякому часі появилося в Сантіяго спростування, що це, мовляв, вислід непорозуміння: журналісти помішали проєкт реформи ОАС з проєктом організації латиноамериканського спільного ринку — що, до речі, має повне схвалення Державного Департаменту.

Історики ствердять, чи йшлося справді про газетну качку, чи про проєкт реальний, але анульований перед офіційним опублікуванням, за відповідним окупом. І чи теперішній, вже опублікований проєкт — куди менш аґресивний від першого, але все таки дуже немилий — не є новим продуктом „мейд ін Чіле", призначеним для покупця з Білого Дому. Коли справді так, історики згадають про облегшуючу обставину: в Чіле таки справді панують жахливі злидні.

Може згадають також про один дрібний прецеденс. Щоб виключити кубинський уряд з міжамериканської системи, на Консультативному Зібранні в Пунта дель Есте бракувало одного голосу. Промовляючи, гаїтянський міністер закордонних справ згадав, відбігаючи від теми, про пекучі фінансові потреби свого уряду. Американський державний секретар запросив його на коротку розмову, безпосередньо перед голосуванням — у якому Гаїті висловилося за санкції проти Куби. Арґумент, який переконав гаїтянського міністра, оцінюють на 20 мільйонів долярів. Тепер справа куди коштовніша: йдеться не про чорношкірого кацика Дювальє, а про Едварда Фрея, лідера латиноамериканської демократичної лівиці.

Петро Одарченко

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ОБРЯДИ НАПЕРЕДОДНІ СВЯТА СВ. АНДРІЯ

I

Українські народні звичаї і обряди пов'язані головно з родинним життям або з народним календарем, себто з порами року і залежними від них хліборобськими працями, а також з релігійними уявленнями народу. В українських народних звичаях та обрядах збереглися риси, що відбивають особливості світопогляду і вірувань наших предків, які жили ще в передхристиянську добу. В їх уяві природа не противилась людині, а зливалася з нею. Людина уподібнювала природу до себе, наділяла її своїми почуттями. Обрядами й піснями на честь сил природи люди прагнули викликати її прихильність до себе, забезпечити собі добробут, щастя і здоров'я. Наші предки вірили також у магічну силу слова, вірили, що піснями - побажаннями, різними замовляннями можна накликати здоров'я, щастя, добрий урожай та здійснення різних прагнень і бажань.

З прийняттям християнства поганські риси світогляду ще довго жили в народі. Нові християнські форми „народ наповнив старим змістом, з яким із діда-прадіда звикся і зжився народний розум" (С. Єфремов). З уламків старого і нового постало так зване двоєвір'я. Образи, уявлення і культи поганської мітології змішувалися з елементами християнської релігії. Поганські боги, обряди і свята стали замінюватися християнськими святами. Так свято бога Перуна замінилося святом пророка Іллі, на якого були перенесені всі риси поганського бога грому та блискавки. Свято бога Велеса замінилося святом святого Власія або св. Юрія.

Християнство мало великий вплив на народні свята. Християнство принесло свої свята, які народ змішав із своїм календарем та своїми давніми передхристиянськими святами.

***

Обряди і звичаї, зв'язані з святом св. Андрія, також відбивають давні народні вірування ще передхристиянської доби. Прадавні звичаї та обряди, що належали до зимового циклу календарних обрядів, пов'язалися з християнським святом святого Андрія Первозваного. Святому Андрієві народ приписав риси і властивості поганського бога Сонця, з'єднавши з ним свої уявлення про сили природи, що керували людською долею.

Святий Андрій в народному уявленні став покровителем молоді, зокрема покровителем шлюбу. Свято Андрія стало святом молоді. Напередодні дня святого Андрія хлопці й дівчата намагалися відгадати свою майбутню долю. Цій меті служили різні ворожіння, що являли собою залишки прадавніх звертань до могутніх сил природи з запитами про свою майбутність. У цих ворожіннях головне місце посідають або самі стихії природи (ворожіння з вогнем, водою, снігом), або їх емблеми (півень — емблема вогню, дзеркало — емблема води).

Ось кілька прикладів таких ворожінь:

1. Приносять з джерела воду, наливають у миску. Потім на воду пускають невеличкі дощини з недогарками свічок. Кожна дощина позначена іменем хлопця або дівчини. Якщо дощина потоне у воді, то дівчина не вийде заміж. Якщо свічечка дівчини зіткнеться з свічечкою парубка, то парубок одружиться з цією дівчиною.

2. Дівчина бере дві обручки — одну з них загадує на парубка — і обидві кидає в воду. Потім виймає їх звідти губами. Якщо вийме обручку, яку загадала, то вийде заміж за того парубка, на якого ворожить.

3. Перед тим, як лягати спати, дівчата їдять багато солоного, або з'їдають наперсток соли, приказуючи при цьому: „Сужений, ряжений прийди до мене вночі, напій мене". Вони вірять, що їм присниться сужений і дасть їм напитися води.

4. Господиня дому висилає дівчат з хати, ставить на стіл воду, вугіль та корали і накриває їх рушником. Потім кличе дівчат. Дівчата входять у хату і крізь рушник показують на певне місце. Якщо котрась дівчина покаже на воду, то її чоловік буде водоносом. Якщо на вугіль — то вийде заміж за цигана. А як вкаже на корали, то стане черницею.

5. Топлять віск, ллють на воду — ворожать майбутнє. Якщо воскова фігура схожа буде на вінець, то дівка вийде заміж, якщо на гроші, то вийде за багатого.

6. Ворожать на дрова. Беруть в'язку дров і рахують.

(Далі на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Проти „спільноти"

За революції, на початках Великого Зриву, влізло до нашої мови слово „позаяк", було воно модним. Уживали його де треба й де не треба, особливо новоприверженці до українського пня, неофіти.

„Позаяк" разом з іншими невдалими новотворами через короткий час зникло.

Натомість у сучасній добі влізло до мови еміґрантів нове слово „спільнота". Воно фіґурує в пресі, в промовах політиків і навіть у мовознавців, хоч своєю морфологічною структурою не відповідає змістові, якого йому надають.

„Спільнота" витискає з ужитку прекрасні стародавні слова: загал, громада, спілка, суспільство, товариство, здруження, об'єднання. Всі ці поняття мають делікатні і характерні нюанси, але їх чомусь покриває вбога, проте модна, „спільнота". Слово „спільнота" не є новотвір. На Україні його вживають, але лише в суґубо від'ємному змислі. Селяни казали про кооперативу, де прокралися керівники: „Хіба це споживча спілка? — Це ж злодійська спільнота!"

У нас ніколи не вживають цього слова для означення громадської або соціяльної організації або формації.

Майже всі іменники нашої мови з закінченням на „ота", з наголошеною останньою силябою, мають від'ємне або неприємне значення. Приклади: підлота, мерзота, глупота, блювота, спільнота, срамота, харкота, гнилота, брудота, гризота, босота, свинота, сльота, псота, хамота, жеброта, сволота, турбота і т. д.

Я шукав якогось слова з закінченням на „ота", яке мало б високий, шляхетний змисл, і знайшов дуже мало.

Коли ми говоримо про об'єднання людей в його вищій формі — з цілями духовними, економічними, національними — не можемо вживати слова, яке кінчається на „ота", бо цим понижуємо самих себе. А насамперед показуємо, що нам чужий процес творення нашої мови з усіма його відтінками і барвами.

Інж. Степан Матвієнко-Сікар
Бело Орізонте, Бразилія

НА АНДРІЯ

Цього вечора йдемо до вас
із щирим словом,
Щоб дзвеніла, наче криця,
наша мова,
Щоб лунала, наче пісня
та крилата —
Це ж сьогодні, ген далеко
в нас Андрія свято.
На Андрія —
ми хотіли б заспівати,
На Андрія —
долю з воску виливати,
На Андрія — ми бажали б
йти — далеко,
Де потік, і ліс,
і верби, і смереки,
Де земля ласкаво,
любо дише,
Де ніщо святої
не тривожить тиші,
Тільки пес забреше
на припоні,
Як дівчата йдуть селом
шукати долі . . .
На Андрія ми
вам хочемо сказати,
Що жорстокий ворог
вигнав нас із хати,
Що ми й тут, як вмієм
і як знаєм,
Андріївський вечір
славно зустрічаєм!

ОКСАНА РУДАКЕВИЧ

о. Іриней Готра, ЧСВВ

ПОВОРОТ МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО ІЗ ЗАСЛАННЯ

(Спогад його особистого секретаря)

(4)

Та це довго не тривало. Котрийсь із монахів побачив, як Митрополит розмовляв у саду з послушником, доніс ігуменові, і той негайно видалив Семацького з монастиря, а Митрополитові дав согстру догану за те, що без дозволу поважився розмовляти з послушником. Митрополит спитав спокійно: „Як ви мене тут трактуєте, як гостя чи як в'язня?" — „Звичайно, як в'язня", — сказав ігумен. — „То прийміть до відома, — сказав Митрополит, — що і я буду поступати з вами так, як в'язень, і на кожному кроці, де тільки зможу, буду вас обманювати". — „Побачимо!" — відповів ігумен.

Мабуть на домагання ігумена Митрополита забрали із суздальського монастиря, ввезли до Ярославя і там інтернували. Не замкнули в тюрму, але дали дім, у якому ніхто не мешкав.

Повторився Курськ, але з прикрішому вигляді, бо тут Митрополит уже не міг ні з ким нав'язати жадного контакту. На щастя, такий стан довго не тривав, бо в Росії вибухла революція.

Одного ранку, глянувши у вікно, Митрополит не побачив біля свого дому „городового". В першій хвилині подумав, що може він спізнився, але коли минула година-друга, вийшов на вулицю і побачив молодих людей з червоними перев'язками на руці. Здивований, запитав: „Що це значить?" — „Революція!" — відповіли молоді люди. І так опинився Митрополит на волі. Потім прийшло офіційне звільнення, підписане головою тимчасового Уряду — Керенським.

Після звільнення Митрополит просидів ще три тижні в Ярославі, бо не мав грошей на виїзд до Галичини. Діставши гроші, виїхав до Петрограду, щоб клопотатися за численних галичан, запроторених на Сибір.

У Петрограді вітала Митрополита колонія українців, які уможливили йому зустрічі з Керенським, князем Львовим, Мілюковим та іншими діячами революції. Ходив Митрополит і до Академії Наук, до славнозвісного академіка А. Шахматова у справі своїх книжок і матеріялів, які йому сконфісковано.

***

Коли російські війська зайняли майже цілу Галичину, треба було наладнати справу Греко - Католицької Церкви не тільки на Україні, але й в цілій Росії. Митрополит мав широкі повноваження від Папи Римського Пія X, але що ж? — ці папери залишилися в митрополичому архіві у Львові. Хтось сказав Митрополитові, що його архів вивезли в Петербург.

Митрополит взяв із собою одного студента медицини, галичанина, що студіював у Петрограді, і пішов з ним до Центрального Архіву. Там попросив, щоб йому дозволили переглянути свої матеріяли, щоб перевірити, чи може чого бракує.

Переглядаючи архів, Митрополит казав півголосом студентові: „Оце мені придалося б, оце також". Поглядав на студента, а він немовби нічого не чув. Яке ж було здивування Митрополита, коли вернулись вони додому: студент розстебнув свою блюзку і витягнув з-під неї всі ті документи, про які казав Митрополит, що вони йому придалися б.

Маючи ці папери на руках, Митрополит уже міг почати унійну працю в Росії, де римо - католицькі духовні власті, невдоволені з його діяльности, запитували, якою властю він це робить. А тепер уже явно - славно він міг їм сказати, що на те все має повноваження з Риму.

Незабаром Митрополит скликав у Петрограді перший собор російських католиків. В ньому брали участь, крім російських католицьких священиків — Зєрчанінова, Фьодорова, Дайбнера, Верховського, Колпінського та ін., також латинські владики — митрополит Роп, єпископ Цєпляк, ректор саратовської духовної семінарії о. Тжецяк та інші. На тому соборі мали очистити греко-католицький обряд з усіх елементів латинського обряду, які вже були в ньому вкоренилися.

На закінчення собору відчитано всі його постанови і закріплено присягою з мовниці: „Вирікаємося всякого впливу латинізму на наш обряд". Це не було всмак латинським владикам, і єпископ Цєпляк, підвівшись, заявив: „Ви повинні себе називати не греко-католиками, а римо-католиками тому, що ви з'єдналися з Римом". На це О. Дайбнер відповів: „Для нас це байдуже, як ви будете нас називати, римо-католики чи греко-католики. Ми вдоволені з того, що є в злуці з Римом". На тому соборі Митрополит призначив О. Фьодорова екзархом, немовби патріярхом усієї католицької Росії.

Передчуваючи грізні хвилини в житті Греко - Католицької Церкви, Митрополит потаємно висвятив на єпископів о. д-ра Иосифа Боцяна, о. д-ра Теодора Яремка і о. д-ра Яцковського. Де саме ці свячення відбулися, не знаю.

Яремко і Яцковський померли на засланні, повернувся тільки єпископ Боцян.

У Петрограді влаштували для Митрополита величаве прийняття. Возили по вулицях у відкритому авті, щоб усі могли побачити Царського В'язня. Пора була холодна, рання весна, він перестудився і дістав запалення легенів. А що це не було перше запалення, то дуже тяжко його переходив.

У Петрограді Митрополит замешкав спершу в свого знайомого д-ра Цибульського, директора гімназії, а потім у О. Дайбнера, а я замешкав у римо - католицькій Духовній Академії. Хоч я не мешкав разом з Митрополитом, але кожного дня бував у нього, щоб дістати інструкції, принести пошту, газети, різні відомості.

(Далі буде)

Союз Українок та Український Інститут

повідомляють, що

ВИСТАВКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

яку улаштував

Союз Українок Америки

можна відвідувати кожного дня

(з винятком понеділка)

від години 2 до 6 по пол., до 16-го січня 1966 р.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ крім того подає до відома, що в тому саме часі можна оглянути ще постійну виставку картин 65 українських мистців, Галерію Грищенка, колекцію картин М. Самокиша, вибрані праці А. Романчка, картини О. Бокшая та Труша. Між скульптурами відзначається біюст През. Д. Д. Айзенгавера праці Л. Молодожанина.

Інформації й запитання:

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA, INC.

2 East 79th St. — New York 21, N.Y. BUtterfield 8-8660

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ

повідомляє, що

ВИГРАВКА ПРЕМІЙ

ПРИБУТОК ЯКОЇ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА СТУДЕНТСЬКИЙ ФОНД,

перекладається

— з технічних причин —

на суботу, 22 січня 1966 о год. 8-го веч.

(замість 11 грудня 1965)

При цій нагоді Український Інститут звертається до всіх Прихильників з проханням замовляти в згаданому часі бльочки, надсилаючи даток $5.00, а якщо вже бльочок отримали раніше, то краще зараз повернути купони, залучуючи згаданий даток, або просто повернути невикористаний бльочок, щоб дати змогу набути його зацікаленому.

Пожертви й датки, зложені на фонди Українського Інституту, можна відрахувати з податку.

Замовлення та інформації:

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA, INC.

2 East 79th St. — New York 21, N.Y. BUtterfield 8-8660

ПОДЯКА

Пластова Фундація в Ню Йорку, складає цією дорогою сердечну подяку Високодостойним Мистцям: Б. Василишинові, Я. Вижницькому, О. Дядинюкові, Я. Гніздовському, О. Климкові, Е. Козакові, Л. Кузьмі, А. Малюці, В. Морозовій, М. Морозові, М. Неділці, З. Онишкевичеві, В. Панчакові, Л. Перфецькому, С. Петишеві, Б. Титлі, П. Холодному за пожертвовані ними картини, завдяки яким на „Осінніх Вечерницях" Пл. Станиці і Пластприяту дня 13-го листопада ц. р. придбано $2,076.00 на перебудову Пластового Дому в Ню Йорку.

Пластова Фундація з великим признанням і вдячністю підчеркує непересічну жертвенність наших, як відомо не дуже заможних ВП. Мистців і їхнє зрозуміння для потреб нашої молоді. Треба сподіватися, що наше Громадянство ще щиріше піддержуватиме задуми і творчу працю наших мистців.

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ в НЮ ЙОРКУ

УВАГА! Ню Йорк, Нюарк і стейти Ню Йорк, Ню Джерзі, Конектикат та Пенсильвенія!! УВАГА!!!

УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО на ТЕЛЕВІЗІЇ

Наша Програма „Година Українських Мелодій" підготовляє одногодинну Спеціяльну Різдвяну Телевізійну Програму із участю Визначних Постатей у релігійно-національному житті з Риму, Ню Йорку й Вашингтону, Д. К. та кращих мистецьких сил. Програма буде передана

на Різдво Христове, 7-го січня 1966 року

від год. 5 до 6 веч. зі станції WNJU, канал 47, Ню Йорк — Нюарк,

якщо ВШ. Українська Спільнота матеріяльно допоможе передати цю небувалу програму. Свої пожертви прошу пересилати на адресу:

UNRAINIAN MELODY HOUR

P. O. Box 2257, Washington, D.C.

Сан Франсіско, Каліф.

ПАМ'ЯТІ ПРЕЗИДЕНТА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Відділ УНС в Сан Франсіско поза своєю організаційною забезпеченевою діяльністю розвиває також політично-громадську активність дорогою публічних доповідей для всіх членів нашої громади. Доповіді притягають поважне число слухачів. Ці популярні виступи не тільки допомагають постепенному ростові нашого відділу, але і рівночасно висувають його на чоло громадського зорганізованого життя нашої громади.

Одною з чергових доповідей була доповідь проф. Тараса Лукача 13 листопада, присвячена пам'яті о. Августина Волошина, президента Карпатської України. Доповідач представив особисте життя президента на тлі розвитку політичних подій Карпатської України, як патріота учителя-виховника, українського душпастиря, видавця, редактора українських періодиків, посла до чеського парляменту та активного політичного діяча і голови незалежної країни серед трагічних передвоєнних хвилювань.

Жива дискусія була відгомоном цікавої доповіді.

Я. Б.

Бруклин – Північ, Н. Й.

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ

5-го грудня в залі Українського Народного Дому відбулася Листопадова Академія, яку відкрито виконанням національних гимнів. Ст. Галась відспівав американський гимн, а церковний хор при церкві св. Духа під дириґентурою Л. Рейнаровича відспівав стрілецький гимн „Гей у лузі червона калина".

Гарними патріотичними словами згадав про значення Листопадових Роковин о. декан Володимир Андрушків. Святковий реферат виголошений п. Вол. Калинник, пригадав численним присутнім, як це український нарід боровся за свою волю, і як його сусіди, поляки і москалі, поневолили нас на рідних землях, бо не було в нас згоди і єдности.

Згаданий церковний хор під дириґентурою Л. Рейнаровича відспівав „Ой Морозе" Людкевича, „Фінальний хор" з оп. „Чорноморці" Лисенка та „Машерують вже повстанці" Недільського.

Юнацтво СУМА відспівало три повстанські пісні, М. Сметанюк віддеклямував „День Слави" Р. Купчинського.

Лев Рейнарович відспівав сольо „Ой впав стрілець" Гайворонського, „Козацьку думу" Барнича і „Лети моя думо" Р. Левицького.

При фортепіяні був Л. Пелех, який відограв на фортепіяні також сольо „Імпромту" Ф. Шуберта.

Юнацтво СУМА наприкінці відограло сценку - монтаж А. Курдидика „Стрілецька шапка", в якій ролю матері зворушливо грала пані Марія Рейнарович, яка до сліз зворушила присутніх.

Численні присутні щирими оплесками дякували всім виконавцям за гарно виконані пункти програми.

А. Б.

ОСТАННІЙ САЛЮТ ПОБРАТИМОВІ

Як спільна боротьба під час війни, так і спільна праця під час миру створюють часто нерозривні вузли дружби між тими, що боряться чи між тими, що спільно працюють. Ця дружба виявляється у взаємній допомозі під час праці, в спільній радості на дозвіллі та в спільному смутку тоді, як невблаганна смерть забере одного із таких побратимів праці. Виявили цей глибокий спільний смуток друкарі „Свободи" під час похоронів одного з їх сеньйорів, сл. п. Дмитра Кравця в п'ятницю, 26-го листопада. Всі побратими праці супроводили Покійного в останню дорогу і зібралися біля відкритої могили, щоб віддати йому останній салют. На фотознімці біля відкритої могили стоять (зліва): Ярослав Сидоряк, Роман Ференцевич, Євген Гарасимчук, Микола Попович, Степан Кулик, Володимир Кушнір, Яків Кулинич, Теодор Гіль, керівник друкарні „Свободи" Анатоль Домарацький, Митро Кусий і пані Кулинич.

(Фото: Роман С. Голіят)

Філядельфія, Па.

БУДУЄТЬСЯ НОВУ КАТЕДРУ УПЦЕРКВИ

Катедра св. Володимира була в центрі поселення православних українців м. Філядельфії. Але в останньому 10-річчі у зв'язку з перебудовою міста більшість українців переселилися в кращі північні райони. Деякі парафіяни, а особливо українські батьки, занепокоїлися, що молоде українське покоління буде тяжко втримати при Церкві, якщо вона буде в далекій і бідній околиці міста.

Будова нової Катедри стала актуальною. Закуплено гарну площу в р-ні 5-ої вулиці і 67-ої Евню, яку посвячено в квітні 1965 р. 31-го жовтня відбулась врочиста церемонія посвячення площі під будову церкви. О год. 3:30 по полудні церковну площу виповнили парафіяни та гості з сусідніх парафій. Церковні відправи довершив о. прот. С. Біляк з участю настоятелів: прот. О. Царика та о. В. Серафимовича з церкви св. Покрови у Філядельфії, о. прот. В. Ковленка з Котсвіл, о. прот. А. Дворакiвського з Нортгемптону, о. прот. М. Литваківського з Мілвіл та о. Сонеса від Альбанської Православної Церкви у Філядельфії.

Присутні були зворушені словами о. прот. С. Біляка, який сказав, що на цьому місці буде стояти українська твердиня, де будуть виховуватись покоління в релігійному і національному дусі, бо окупант в Україні знищив Українську Церкву і переслідує вірних.

Був гарний соняшний день. Чудово співав катедральний хор під дириґентурою проф. П. Куриленка.

Після церковних відправ виголошено, або прочитано привітання представників сусідніх парафій та українських організацій та зложено пожертви на будову Катедри. От. прот. В. Коваленко відчитав листа Блаж. Митр. Іоана, який склав княжий дар на будову Катедри.

Голова Церковного К-ту п. Б. Грицишин та голова Будівельного К-ту п. Й. Подгурський представляли гостей і жертводавців, які довгою чергою зрушузали лопатою землю під будову Катедри.

Учасники цієї торжественної церемонії були горді, що вони відбудовують у ЗДА знищену в Україні Українську Церкву.

І. Т.

БЕРУЧИ СПРАВИ ПОВАЖНО

Після дотепної промови проф. Романа Смаль-Стоцького на бенкеті Союзу Українок Америки в Гілтон-готелі, як також після сповнених гумористичними акцентами коментарів „Свободи" на тему конвенції, професійному, сказати б гумористові не залишається нічого іншого, як підійти до історичної 14-ої конвенції СУА з усією серйозністю, на що це підприємство абсолютно заслуговує, включно з конвенційним бенкетом, концертом і блискучим показом ноші.

Бурю в склянці води, як усі знають, викликав факт, що під час виборів керівних органів СУА, безцеремонно випрошено із залі нарад цю другу, гіршу половину людства, значить, мужчин. Подія, безумовно, без прецеденту і має всі познаки дискримінації. Проте, мушу сказати, не всі мужчини почуваються в цьому випадку ображеними чи там зневаженими. Перепрошую дуже, нас, тобто старших парубків, достойна пані Лотоцька за двері не викидала! Усунено із залі нарад людей жонатих, євдовілих та нездеклярованих матримоніяльно позицій (не вказуючи ні на кого пальцем).

Я цілком певний того, що такий афронт збоку жіноцтва не зустрів би, наприклад, нашого парубоцького лідера, професора Смаль-Стоцького, друга Миколу Понеділка, пана Григорія Яремчука чи й мене самого. А навіть якби мені загрожувала така неприємність, я знав би зразу, під чиє опікунче крильце сховатись. Я крикнув би просто: „Бабцю, кривда ми ся діє!" — і дорога й шляхетна „бябця"-Чайковська з Філядельфії з притаманною їй жіночою мужністю напевно стала б у моїй обороні, — не згадуючи тут всіх моїх симпатій з 64-го Відділу СУА ... Проте, для святого спокою, я не хотів виставляти їх на важку пробу, і на вибори, передбачливо, не пішов.

Ще й досі залишається загадкою, і навіть інформаційна служба „Свободи" не здолала розкусити цього, чому наше жіноцтво зайняло таку непримиренну поставу до чоловічого роду, саме під час виборів? Одні кажуть, що там розтрясалася справа Патріярхату, інші — матріярхату, а ще дехто твердить, що тоді обговорювалися чисто жіночі справи, до яких „хлопам зась!". А одна моя добра знайома заявила: — „Вас, мужчин, не можна пускати туди, де вирішаються важливі справи, бо ви не вмієте тримати язика за зубами і зараз усе випаплюєте!" Файно ми виглядаєм в жіночій опінії, товариші-мужчини ... Доборолись до самого краю!

Але час робить своє, поволі пристрасті втихомирюються, рани душі заблизнюються, і я вірю та сподіваюся, що ми у повній згоді і в гармонії духа вшануємо в цю неділю, 12-го грудня, 100-річчя з дня народження нашого Великого Митрополита, Слуги Божого, Андрея Шептицького. Концерт - академія, присвячена Його світлій пам'яті, відбудеться, як знаєте, завтра, в залі Фешен Інституту, з участю найкращих артистичних сил і хору імени Митрополита Шептицького, членство якого, разом із Т-вом „Обнова" і 201-шим Відділом „Провидіння" доклали багато зусиль та коштів, щоб це Свято випало достойно і величаво.

І К Е Р

ЧИ НЕ ВАРТО ПРО ЦЕ НАПИСАТИ?

Хор ім. Митрополита Андрея Шептицького у Ню Йорку під управою Романа Левицького наспівав нову платівку п. н. „ТОБІ ВЛАДИКО". Всі колляди й щедрівки виведені з свіжим полетом, в ясній і проникливій інтерпретації, спертій на добрій, старій музичній традиції нашого Краю. Друга частина платівки має релігійні, церковні композиції наших композиторів.

На платівці чуємо таких солістів, як Христя Карпевич, Анна Король, Оля Пастернак, Олег Богачевський, Марія Марко і Б. Хабурський. Платівку видала „АРКА" в Ню Йорку на „стерео", і це є перша платівка з колядами таким способом видана.

Прегарне мистецьке оформлення обкладинки виконав мистець Петро Холодний. Приємно підкреслити, що цей молодий хор виявляє таку живу мистецьку діяльність.

Платівку буде можна набути під час Святочного Концерту в 100-роковини народження Митрополита Андрея Шептицького, що відбудеться у неділю 12-го грудня ц.р. в авдиторії Фешен Інституту при 225 Захід 24-та вулиця у Ню Йорку.

М. О.

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА і ТАТА

бл. п. д-ра

ВОЛОДИМИРА КАЛИНИ

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 14 грудня 1965 р.

о год. 7:30 ранку

в церкві св. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

ДРУЖИНА з СИНАМИ

---

†

Ділюся сумною вісткою
з Ріднею, Товаришами, Приятелями і Знайомими,
що дня 9-го грудня скінчила свою життєву путь в Централії, Па.
моя Улюблена ДРУЖИНА

ОЛЬГА з Войтовичів ЧЕРВІНСЬКА

народна учителька

ПАРАСТАС — в резиденції в п'ятницю, 10-го грудня 1965 р. о год. 7-ій ввечорі. ПОХОРОН в суботу, 11 грудня 1965 року о год. 9-ій рано.

Важким горем прибиті:

о. ІВАН — муж
МИКОЛА ЧЕРВІНСЬКИЙ — шваґер
ІГОР ЧЕРВІНСЬКИЙ — братанок
з дружиною ТАЇССОЮ і сином ЮРЧИКОМ

В суботу, 8-го січня 1966 р.

у найбільш модерній баллевій залі Метрополії

Grand Ball Room Suite

The New York Hilton at Rockefeller Center

Avenue of the Americas, 53rd & 54th Streets

НОВОРІЧНИЙ БАЛЬ хору ДУМКА

Оркестра „АМОР" — Співає ІГОР РАКОВСЬКИЙ

В ПРОГРАМІ:

Концерт колядок — год. 9:30 до 10-ої та оригінальна зустріч Нового Року

СТРІЙ ВЕЧІРНІЙ

Вступ за запрошеннями, які можна одержати в членів хору, як також в АРЦІ й ЕКО, де можна теж закупити білети в ціні $7.50 від особи.

Business Opportunity

ESTABLISHED BODY & FENDER SHOP, BRONX, FULLY EQUIPPED, 10 CAR CAPACITY. MUST SELL.
CY 2-9720, DA 8-5074

SERVICE

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
Направа авт. Виконують фахові механіки.
SHELLBAY ROAD — CAPE MAY COURT HOUSE
Mayville, N.J. Call 465-5607

Праця
HELP WANTED FEMALE

Увага!
ОПЕРЕЙТОРКИ
Плястичні накривала на меблі. Тільки досвідчені. Голосіться тепер.
Pace Bamberger Plastics
1190 Utica Avenue
Brooklyn, N. Y. NA 9-1320

KEYPUNCH OPERATORS
Мінімум 3 роки досвіду. Обзнайомлені при 024. 026. 056. нічні шифти. 6:30 P.M. до 1:30 A.M. $2.60 на годину. Голосіться особисто.
441 — 9th Ave. (34th St.)
New York City
Mr. Dunn — 6th Floor

• Sewing Machine for Sale •

МАШИНИ до ШИТТЯ
Дещо уживані Singer Zig-Zag (роблять все). 1965 модель в консолі. Повна ґарантія — $36.00 або $1.25 тижнево.
PRESTIGE IN 9-8554

Різне

УВАГА! УВАГА!
При кінці грудня ц. р. їду автомобілем до Арізони (Фінікс). Хто хоче долучитися (побажані з "drivers licence") кличте (212) TW 9-1828 від 9-11 ранку

Нове — дуже важливе
Гроші на Україну
Повна ґарантія. ОФІЦІЙНІ ПІДПИСАНІ ПОСВІДКИ ВІДБОРЦЯ ЗА КОЖНУ ПЕРЕСИЛКУ. Достава 2 тижні, без відтягнень.
СТАВКА: 9 руб. — $10.00
НОВІ — НАЙНИЖЧІ ОПЛАТИ. НЕ ПЛАТІТЬ БІЛЬШЕ.
До $50.00 — $2.75
Понад $50.00 до $100.00 — $3.50
Понад $100.00 — $300.00 — $5.00
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: YU 2-1530

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ОБРЯДИ НАПЕРЕДОДНІ СВЯТА СВ. АНДРІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Як число буде парисге, то дівчина вийде заміж, а як непаристе, то не вийде заміж у цьому році.

7. Рахують кілки в тину, проказуючи за чергою: „молодець — удовець, молодець — удовець". Останній кілок вирішує долю.

8. Ворожать на півня. Півень у передхристиянську добу був птахом, посвяченим Перунові. Півень був символом вогню, родинного щастя та добробуту. Ворожать на півня так: Садовлять під решето курку і півня, зв'язавши їх хвостами. Якщо півень потягне курку, то чоловік візьме гору над жінкою, а якщо курка потягне півня, то жінка верховодитиме чоловіком.

9. Ворожіння на конях. Дівчина сідає на коня, якщо кінь підійде до воріт, то дівчина вийде заміж, якщо не підійде, то не вийде. У прадавні часи наші предки називали „небесними кіньми" такі явища природи, як буйні вітри, хмари, блискавки. Звідси походить і ворожіння на конях.

10. Дівчата ворожать також на пампушках або балабушках. Готують їх на воді, принесеній у роті з криниці. Спечені пампушки — по одній на кожну дівчину — кладеться на столі, на лаві або на долівці. Тоді пускають у хату собаку. В котрої дівчини собака з'їсть першу пампушку, та першою вийде заміж.

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?

Печатки
різного роду • в різних мовах • з емблемами • для організацій, установ, підприємств та приватного вжитку — виробляє —
ROMAN IWANYCKYJ
2883 Wilkinson Avenue
Bronx, N.Y. 10461
Печатка — 3 лінії на 2 інчі — $2.50. Висилаємо поштою. Як рівнож візитівки 1,000 штук за $5.00.

Шліть гроші до СССР на свята!
ТЕПЕР БІЛЬШЕ ТОВАРІВ І ХАРЧІВ.
GRAMERCY SHIPPING INC.
заснована 20 років, уділяє СОЛІДНУ ВІДПОВІДАЛЬНУ ОБСЛУГУ, жадних виправдувань. ВИ Є ТІЛЬКИ БЕЗПЕЧНІ З ЛАЙСЕНСОВОЮ ФІРМОЮ. Повна ґарантія. Лайсенс Департаменту Банків. Бонд. по $20.000.00. Безпосередні аґенти для Банку для Іноземної Торгівлі СССР. Ми є ОДИНОКА фірма, яка ВСЕ виставляє офіційні в СССР підписані посвідки відборця. Достава до 2 тижнів. Сума виплачена повністю.
Ставка: 9 рублів за $10.00
Оплата: до $30.00 — $2.75
понад $30.00 — 10%
GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St. Newark, N.J.
Пишіть по англійськи або українськи за безплатними каталогами.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 East 28th Street
New York, N.Y. MU 9-0598
Est. 1945 Відкрито щоденно 9-5:30, суб. 9-12:30.

Збори Відділів УНСоюзу

СЕРЕДА, 15-го ГРУДНЯ 1965 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий — 70 Відд. в год. 7-ій веч. в УНДомі при 96 Fleet St. — П. Костик, секр.

Праця
MALE & FEMALE

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Trainees. Денна праця. Високі бенефіти. Постійна праця.
170 Express St.
Plainview, L.I. GE 3-4560

Праця
HELP WANTED MALE

LOCKSMITH
Must be licensed — Apply
TOWERS HOUSEWARES
186 Amsterdam Avenue
212 TR 4-0140
Contact Mr. Ticefelt

PRESSMAN
DUTRO & TANDEMER
JOURNEY MAN
Exp'd in Snapouts Scale. Must speak English.
WO 6-0200

TOOLMAKER
TOP MAN — TOP PAY
Capable; tooling, set up, trouble shooting, for diversified machining operation. Permanent, overtime. Greenpoint, Brooklyn.
Phone EV 3-7088

MACHINE SHOP
Vertical boring mill operators needed by rapidly expanding aero-space sub-contracting and special machinery manufacturing firm; must do own set-up; work from blueprints and operation sheets; day shift and night shift; 10% premium for nights; paid hospitalization, medical-surgical; vacation and group life insurance.
C. B. CHRISTIANSEN
164 Pennington Street
Newark, N. J. MA 3-9111
An Equal Opportunity Employer.

WASHING MACHINE MECHANIC
Experienced coin. Steady. Top salary.
HA 6-6717

SHEET METAL MECHANICS
Experienced. Read Prints. All Benefits. Hospitalization. Vacations with pay. Call all week —
TW 9-4870

AUTO BODY MAN
Справжній експерт. Мінім. 15 р. досвіду. Добра фабрика, добра платня, постійна праця, екстра бенефіти.
VICTOR AUTO
254 West 65th St. N.Y.C.

Праця
• HELP WANTED MALE •

MACHINISTS
1st & 2nd class
Milling Machine Operators
Hydrotel Operators
Hand Finishers
Profiler Operators
INSPECTORS MECHANICAL
Steady work & overtime
Day and night shifts
Liberal company benefits
Blue Cross, Major Medical, Life Insurance & Long Term Disability
Call Mr. John at RA 8-4090 or apply in person, 9-4
ZARKIN MACHINE CO.
34-19 10th St., L.I. City
Convenient Subways & Buses
An Equal Opportunity Employer

TECHNICIANS (4)
You will be working with thousands of dollars worth of precision test instruments to check the performance of the world's smallest licensed transistorized 2 way radio & equipment. Knowledge of electronics & ability to read prints required. Salary commensurate with experienced. Call Mr. Emanuell 914 RO 1-8914 — 8:30 to 11 AM & 1:30 to 4 PM.

PAINT SPRAYERS
Don't call unless you have 8 yrs experience or up, with all Bake finishes on small or large. Metal parts wringle or hammertone. Production shop. Advancement. Day & night shifts. $2.50 & up.
Also HELPERS
Days $1.50. Nights $1.60 start. Industrial Finishing shop. — 5-12 midnight.
7 Skillman Street
Rosylyn, L.I. 516 MA 1-3909

MACHINE SHOP TRAINEES
Some mechanical Aptitude necessary.
See our larger ad under machinist.
ZARKIN MACHINE CO.
34-19 10th St., L.I. City
Convenient to Subways & Buses
An equal opportunity employer

МАШИНІСТ
1-шо клясний. Прецизійні частини. Machine Set ups. Постійна праця, приємні умовини праці. Положене в Glendale, Queens. Телеф. цілий тиждень.
TW 4-8100
An equal opportunity employer

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
$1.70 на годину. Постійна праця, денна праця у фабриці політури – лаку. 40 год. тижнево. Blue Cross. Blue Shield.
J. LANDAU AND CO., INC.
214 Washington Avenue
Carlstadt, N.J.

Lodi, N.J.
ELECTRICIAN. INDUSTRIAL
Must be experienced. Will arrange — day interviews.
Phone Mr. Don Van Zyle
(201) 487-3521

LAYOUT MEN
Full or part time
Exp'd chasis and cabinets
•
DIE SETTERS
PUNCH PRESS OPERATORS
Good working conditions. Steady work. Fringe benefits
For personal interview
Call 516 MO 9-4500

Real Estate

Хочете купити або продати дім, бизнес, землю, зверніться до українського підприємства
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue
NEW YORK, N.Y.
Tel.: 477-6400

Woodhaven, Queens. 2 род. мурований, 4 і 3 модерні кімнати. $19.000.
Cypress Hill, 2 род., мур., по 6 кім., напівзлучений, $24.500.
RICH-HILL REALTY
86-18 Jamaica Avenue
Woodhaven 441-8150
Питати за п. МОРОЗОМ

ДАРОМ ЗАГАЛЬНИЙ КАТАЛОГ
Фарми — Доми — Поле.
(914) 482-5457
ABRAMCZYK AGENCY
Jeffersonville, N.Y.

НА ШВИДКУ ПРОДАЖ
11 мешк. дім, біля Бронкс Зоопарку, рент $11,000, ціна $43,000. До $3,000 чистого доходу на рік.
3 род., там же, крамниця, гараж, гарний садочок, тиха, спокійна дільниця. Ціна $19,500. Готівка за згодою.
Дзвонити — 367-6507

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ТОБІ ВЛАДИКО
Найновіша платівка з колядами ч. 846 на Stereo.
Ціна — $4.95

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І дуже добрі ХАРЧЕВІ. Рівнож авта, холодільники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Неділі від 10-ої рано до 3-ої по пол.

Нагробні пам'ятники
в ґарантією, які ставимо на кожному цвинтарі.
Подаємо оферти без жадних зобов'язань.
PEERLESS MEMORIALS
K. M. KARDOVICH
& W. BIELANSKYJ
65-31 Grand Avenue
Maspeth 78, L.I., N.Y.
DA 6-2123
На бажання висилаємо каталоги.

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?
Позики на оплату студій, купівлю і направи домів, авт, лікарські рахунки і всякі потреби
Самопоміч
558 Summit Ave.
Jersey City 6, N.J.
Tel.: 795-4061 (між 6-8 веч.)

ОБРАЗИ НИКИФОРА
на святочні презенти. Оригінальні з печаткою артиста, в ціні від $15.00 вгору, поручає
POL-ART GALLERY
121 Saint Marks Place
(8 вул. і Ave. A)
New York, N.Y. 10009
Тел.: (112) GR 5-8886. Відкрито від 10 рано до 7 веч.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ДОСТОЙНА. СОВІСНА ОБСЛУГА.
Українець-директор Похоронного Заведення
HAKULIN FUNERAL HOME
1414 W. Hunting Park Ave.
Philadelphia, Pa.
Phone DA 9-7061
ЧЛЕН УНСОЮЗУ

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

НАЙСТАРША, ОДНА З ПЕРШИХ ВИСИЛКОВИХ ФІРМ В АМЕРИЦІ
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
ҐАРАНТУЄ: доставу Вашої посилки в цілости і забезпеченню в найкоротшому часі Вашим Рідним в СССР.
Забезпечення повністю від всіх видів ризика Вашої посилки. Жадних додаткових оплат від відборця посилки. Позаконкуренційність наших цін і багатий вибір товарів, тканин і виробів в нашім головнім бюрі і у всіх наших відділах.
MAIN OFFICE
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street — Philadelphia, Pa. 19106
Phone: WA 5-3455
CENTRAL OFFICE FOR NEW YORK
220 Park Avenue, South, cor. 18th St., New York
Phone: 982-8410
Звертайтеся до всіх наших відділів у всіх більших містах ЗДА.

На осінь і зиму!
DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул. між 2-3 евенями)
На складі великий вибір ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ. Маємо найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки КАПЕЛЮХИ — KNOX. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що в нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ 100% cotton, знаної марки "JAYSON", на які даємо 18 місяців ґарантії та 100% dacron, які ніколи не треба прасувати. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: непромокальні ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, ІМПОРТОВАНІ СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ, ПРАВДИВІ ЗАМШОВІ КУРТКИ З ТЕПЛОЮ ПІДШИНКОЮ і без (Zipper), й інші речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
Відкрито ЩОДЕННО до 7-ої год. веч., в СУБОТИ до 8-ої веч.
Перед Святами в НЕДІЛІ — 12-го і 19-го буде ВІДКРИТО.
Слухайте наші оголошення на Українській Радіопрограмі Романа Мариновича, кожної суботи, о год. 9-ій рано, WHBI, 105.9.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
на німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
• РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ • КОВБАСКИ • ШИНКИ •
6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ
In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047
In RIDGEWOOD: ...... 56-54 Myrtle Avenue — AS 4-3210
In ASTORIA: ...... 28-28 Steinway Street — IV 3-5540
In HEMPSTEAD: .... 310 Front Street — VA 1-7068
In FLUSHING: .... 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: ... 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

der grosse Weinbrand aus Rüdesheim am Rhein
GERMAN DISTILLERIES LTD., NEW YORK 20, N.Y.

С Л О В Н И К
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 60 000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько — $6.00
Замовляйте:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

РАЗ У РОЦІ
при святочному столі, варто підтримати традицію і пити старокрайові
ГОРІЛКИ І НАПИТКИ
імпортовані з Польщі

Найкращої якості
ВИБОРОВА, чиста 100 пруф
Для Американського смаку
КРАКУС, 80 пф.
Незрівняного аромату
ЖУБРІВКА, 100 пф.
Вистаріла у бочках з вина.
СТАРКА, житнівка, 100 пф.
Традиційний литовський
КРУПНИК
на меду і корінях
Знаменитий
ПИТНИЙ МЕД
Правдива овочева наливка
ВИШНІВКА, 80 пф.
Солодкий, деликатний
ВИШНЯК, 48 пф.
Чудового смаку наливка на
ОЖИНАХ, 70 пф.

Домагайтеся оригінальних напитків з Польщі в барах, ресторанах і склепах з напоями.
На домагання висилаємо безплатно книжечку: A Short Guide how to enjoy Polish Vodkas.
Фірма Імпортова
Park, Benziger & CO., INC.
75 West Street, New York, N.Y. 10006

• HELP WANTED MALE •

GENERAL FACTORY
• GRINDERS • POLISHERS • MACHINISTS
Permanent positions for qualified applicants. Liberal employee benefits, hospital, medical and surgical. Apply for interview 9-11 A. M. and 2-4 P. M.
J. WISS & SONS CO.
33 LITTLETON AVENUE NEWARK, N. J.

MACHINISTS
1ST AND 2D SHIFTS
• DEVLIEG JIG MILL OPERATORS
• PRECISION GRINDING OPERATORS
• HORIZ. BORING MILL OPERATORS
• HORIZ. TURRET LATHE OPERS.
MUST SET-UP AND WORK FROM BLUE PRINTS
FRINGE BENEFITS
JOB SECURITY
10% SHIFT DIFFERENTIAL
APPLY: INDUSTRIAL RELATIONS DEPARTMENT
STANDART TOOL AND MANUFACTURING CO.
738 Schuyler Avenue Lyndhurst, N. J.
Phone: 939-5500
An Equal Opportunity Employer